

Procedury postępowania nauczycieli, metody współpracy z Policją w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. gen. Władysława Andersa w Złocińcu w sytuacjach kryzysowych

Część 1

O obowiązujących procedurach w sytuacjach zagrożenia informowani są nauczyciele, uczniowie podczas godzin wychowawczych, rodzice na spotkaniach z rodzicami. Procedury są dostępne w pokoju nauczycielskim.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać Policję.

Do podejmowania działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych w szkole zobowiązuje **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r.** w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem. W myśl tego dokumentu *szkoły i placówki podejmują działania interwencyjne polegające na powiadomieniu rodziców i policji w sytuacjach kryzysowych.*

W rozporządzeniu §10 zobowiązuje szkoły i placówki do opracowania, strategii działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych, wobec dzieci i młodzieży zagrożonej demoralizacją.

Działania interwencyjne

Procedury powiadamiania rodziców (prawnych opiekunów) ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych.

- Wychowawca klasy powiadamia telefonicznie, osobiście lub pisemnie rodziców lub prawnych opiekunów o trudnych sytuacjach wychowawczych, korzystając z danych osobowych zapisanych w karcie informacyjnej o uczniu (dostępna w sekretariacie).
- Wychowawca sporządza notatkę służbową z powiadomienia rodziców w dzienniku lekcyjnym w rubryce „Kontakty wychowawcy z rodzicami”.
- W przypadku nieobecności wychowawcy należy poinformować pedagoga i dyrektora szkoły).

W sytuacji zgłoszenia przez rodziców lub prawnych opiekunów zmiany miejsca pobytu na okres dłuższy niż kilka dni, rodzice są zobowiązani powiadomić wychowawcę, który notuje informacje o zmianie miejsca ich pobytu wraz z telefonem i adresem kontaktowym.

W przypadku braku informacji od rodziców o zmianie miejsca ich pobytu, opieka nad dzieckiem w szczególnie trudnych sytuacjach wychowawczych albo w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia zostanie przekazana odpowiednim instytucjom.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuraturę lub policję.

§ 1

W przypadku uzyskania informacji że uczeń, który nie ukończył 18 lat używa alkoholu lub innych środków w celu odurzenia się ,uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki

- a. Przekazać informację wychowawcy, wychowawca informuje pedagoga i dyrektora.
- b. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców ucznia i przekazuje im informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie ucznia do specjalistycznej placówki i udział w terapii.
- c. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy, a nadal napływają informacje o przejawach demoralizacji ucznia, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub Policję(specjalista ds. nieletnich)
- d. Gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych(rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem) a ich zastosowanie nie przynosi rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia pisemnie Sąd rodzinny lub Policję.
- e. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa, lub jego udziału w grupie przestępczej ,dyrektor szkoły niezwłocznie zawiadamia prokuraturę lub Policję.
- f. Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń który ukończył lat 18, a nie jest to przestępstwo to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez wewnętrzny regulamin szkoły.
- g. W przypadku uzyskania informacji że nieletni uprawia nierząd ,nauczyciel obligatoryjnie wzywa policję.

§ 2

W przypadku gdy nauczyciel podejrzewa ,że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków

- a. Powiadamia o swoich przypuszczeniach dyrektora.
- b. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ze względów bezpieczeństwa, nie pozostawia go samego.
- c. Pielęgniarka wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, udzielenia pomocy medycznej.
- d. Wychowawca lub Dyrektor zawiadamia o fakcie rodziców, których zobowiązuje się do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia , albo przekazaniu go do dyspozycji policji-decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
- e. Dyrektor szkoły zawiadamia Policję, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny i swoim zachowaniem zagraża życiu lub zdrowiu innych osób .W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień.

O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.

- f. Jeśli powtarzają się przypadki , w których uczeń przed ukończeniem 18 lat znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor ma obowiązek powiadomienia o tym Policji(specialisty ds. nieletnich),lub sądu rodzinnego.
- g. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art.43 ust.1 z dnia 26.10.1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy o tym fakcie powiadomić Policję.

§ 3

W przypadku gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły narkotyk powinien

- a. Nauczyciel zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych do czasu przyjazdu Policji próbuje ustalić do kogo substancja należy
- b. Powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa Policję.
- c. Po przyjeździe Policji przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
- d. Nie wolno samemu dostarczać środka do komisariatu lub komendy Policji.

§ 4

W przypadku gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie narkotyk, powinien

- a. Nauczyciel w obecności innej osoby(wychowawcy, pedagoga, dyrektora) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia- jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji.
- b. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia. Rodzice nie mogą zabrać dziecka do domu w związku z popełnionym przestępstwem Policja zatrzymuje nieletniego.
- c. W przypadku, gdy uczeń odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa Policję, która zajmuje się przeszukaniem odzieży , przedmiotów należących do ucznia, oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy
- d. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel po jej zabezpieczeniu, zobowiązany jest przekazać ją Policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Nauczyciel do czasu przyjazdu Policji powinien ucznia odizolować kontrolując jego zachowanie.
- e. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając notatkę.

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii- w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających.
- wprowadzanie do obrotu
- udzielanie innej osobie, nakłanianie do użycia
- wytwarzanie i przetwarzanie.

§ 5

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia –sprawcy przestępstwa

- a. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły., który wzywa Policję.
- b. Ustalenie okoliczności czynu i świadków zdarzenia.
- c. Przekazanie sprawcy dyrektorowi szkoły.
- d. Powiadomienie rodziców ucznia- sprawcy, udzielenie uczniowi nagany wychowawcy, kontrakt z uczniem, wyjaśnienie przyczyn zachowania ucznia
- e. Sporządzenie notatki służbowej przez wychowawcę.
- f. Jeżeli uczeń ma nadzór kuratora to należy go powiadomić o kłopotach wychowawczych ucznia.
- g. Niezwłoczne powiadomienie Policji w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała)
- h. Zabezpieczenie dowodów przestępstwa i przekazanie ich Policji.
- i. Pokierowanie ucznia do pedagoga szkolnego : kontrakt z uczniem, sporządzenie notatki z przebiegu zajęcia, odnotowanie ucznia w rejestrze problemów wychowawczych szkoły.

§ 6

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą

- a. Udzielenie pierwszej pomocy, wezwanie lekarza kiedy ofiara doznała obrażeń.
- b. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
- c. Powiadomienie rodziców ucznia.
- d. Niezwłoczne wezwanie Policji, gdy istnieje konieczność zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia świadków.

§ 7

Procedura „ Niebieskiej Karty” – kiedy nauczyciel powinien reagować

Art. 9d ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
Dz. U. Nr 180 , poz. 1493, z późn. zm.

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeśli doznajesz takich zachowań powiadom: policję , prokuraturę.

1. W sytuacji, gdy do wychowawcy , pedagoga lub innych pracowników szkoły dotrą sygnały o stosowaniu przemocy w rodzinie ucznia, nie wolno tego sygnału zbagatelizować, należy ten fakt zgłosić dyrektorowi szkoły i założyć Niebieską Kartę wzór A. Kartę nie zakłada się osobie nieletniej.
2. Kartę zakłada ten do którego dotarły sygnały o stosowaniu przemocy w rodzinie.
3. Kartę przekazujemy do pedagoga – członka Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który informuje przewodniczącego zespołu. Na przekazanie Karty do przewodniczącego zespołu mamy 7dni.
4. Przewodniczący zespołu zwołuje posiedzenie zespołu w celu zweryfikowania informacji o rodzinie z różnych źródeł przez osoby pracujące w zespole (policja, opieka społeczna, kurator sądowy nauczyciel), oraz do Karty wzór A zespół uzupełnia Kartę wzór C – plan pomocy rodzinie w obecności osoby krzywdzonej

5. Kartę wzór B przekazujemy do rąk osoby doznającej przemocy, karta ta zawiera informacje o zakresie pomocy i prawach przysługujących osobie krzywdzonej (najlepiej jest pokierowanie osoby krzywdzonej do konkretnej osoby w danej instytucji, nie kierujemy tylko do instytucji).
6. Karta wzór D jest przeznaczona dla sprawcy przemocy i wypełniana w domu w obecności policjanta lub pracownika socjalnego.
7. Jeżeli przemoc dotyczy dziecka to rozmawiamy z dzieckiem zawsze w obecności rodzica lub psychologa.

Załącznik:

Niebieska Karta – wzór A zakłada każdy do którego dotrą sygnały o stosowaniu przemocy w rodzinie ucznia.

§ 8

W przypadku agresywnego ucznia, nauczyciel wobec sprawcy powinien

- a. Reagować stanowczo.
- b. Mówić prosto i jasno.
- c. Traktować sprawcę jak osobę, która może sama wziąć odpowiedzialność za swoje czyny.
- d. Jeśli to konieczne to użyć siły, ale tylko tyle, ile potrzeba, np. do rozdzielenia bijących się uczniów.
- e. Szanować ucznia (mówić o zachowaniu, nie o osobie)
- f. Interwencja powinna zostać odnotowana w dokumentacji szkolnej
- g. Jeżeli w zdarzeniu przemocy uczestniczy więcej niż jedna osoba należy rozmawiać z każdym z osobna, zaczynając od lidera grupy.
- h. Miejscem rozmów powinno być pomieszczenie zapewniające spokój i brak świadków.
- i. Sprawca musi otrzymać od nauczyciela jasny i jednoznaczny komunikat o braku akceptacji zachowania agresywnego.
- j. Należy dać uczniowi szansę wypowiedzenia się na temat zachowania będącego powodem interwencji.
- k. Omówić z uczniem skutki przejawianych przez niego zachowań oraz poinformować o potrzebie spotkania z rodzicami.

§ 9

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą agresji

- e. Udzielenie pierwszej pomocy, wezwanie lekarza kiedy ofiara doznała obrażeń.
- f. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
- g. Powiadomienie rodziców ucznia.
- h. Niezwłoczne wezwanie Policji, gdy istnieje konieczność zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia świadków.

§ 10

Ewakuacja w czasie lekcji i przerwy

Ewakuacją w czasie przerwy kieruje dyrektor szkoły :

- a. podejmuje decyzję o ogłoszeniu alarmu ewakuacyjnego oraz nadzoruje przebieg ewakuacji
- b. przekazuje przybyłemu na miejsce dowódcy akcji ratowniczo – gaśniczej informację, czy wszystkie osoby opuściły pomieszczenia kompleksu szkolnego
- c. przekazuje informację o wyłączeniu głównego zasilania elektrycznego , w przypadku nie wyłączenia zasilania, przekazuje informację o usytuowaniu głównego wyłącznika.
- d. Przekazuje informację o źródle zagrożenia i jego rodzaju.

Wicedyrektor pod nieobecność dyrektora szkoły zarządza ewakuacją i nadzoruje jej przebieg:

- przeprowadza akcję ewakuacyjną dzieci i młodzieży
- zabezpiecza dokumentację szkoły
- przyjmuje meldunki od nauczycieli oraz pozostałych pracowników o liczbie ewakuowanych osób
- składa meldunek Dyrektorowi szkoły lub kierującemu akcją ratowniczą

Sekretariat szkoły zgodnie z decyzją Dyrektora powiadamia:

- służbę dyżurną Policji tel. 997
- służbę dyżurną Państwowej Straży Pożarnej tel. 998
- Centrum Powiadomienia Ratunkowego tel. 999 lub 112
- Pogotowie Gazowe tel. 992
- Pogotowie Energetyczne tel. 991
- Pogotowie Wodociągowe tel. 994

Dyrektor szkoły

- ogłasza alarm (3- krotny przerywany dźwięk dzwonka, 3 sekundy przerwy)
- powiadamia ustnie lub telefonicznie woźną o ogłoszeniu ewakuacji

Woźna :

- otwiera wszystkie drzwi ewakuacyjne oraz zapewnia drożność drogi pożarowej, składa meldunek o wykonaniu obowiązków kierującemu ewakuacją.
- w godzinach pracy szkoły treść komunikatu o zagrożeniu przekazuje do : Dyrektora szkoły, Sekretariatu, Pokoju nauczycielskiego. Wstrzymuje wejście na teren szkoły.
- po godzinach pracy szkoły – powiadamia specjalistyczne służby ratownicze- stosownie do zagrożenia a następnie informuje o zaistniałym zdarzeniu kierownictwo szkoły.

Konserwator :

- wyłącza główne zasilanie elektryczne obiektu i składa meldunek o wykonaniu obowiązków kierującemu ewakuacją.

Nauczyciele po usłyszeniu sygnału alarmowego (3 długie dzwonki z przerwami trzysekundowymi):

- spokojnym głosem wydają polecenia uczniom ustawienia się w parach, w kierunku wyjścia z klasy.
- przeliczają uczniów, wydają polecenie sprawnego opuszczenia sali, zabierają

dziennik, upewniają się czy nikt nie został w pomieszczeniu, wyprowadzają uczniów na korytarz i kierują do wyjścia ewakuacyjnego zgodnie ze schematem dróg ewakuacyjnych

- po wyprowadzeniu uczniów na zewnątrz nauczyciele ponownie przeliczają dzieci i informację o ilości uczniów przekazują osobie kierującej ewakuacją

Uczniowie:

- stosują się do poleceń nauczyciela
- pakują wszystkie rzeczy osobiste
- zamykają na polecenie nauczyciela wszystkie okna
- ustawiają się szeregu w kierunku wyjścia z klasy
- udają się na komendę nauczyciela do wyjścia ewakuacyjnego
- przekazują informację o uczniach przebywających poza klasą (toaleta)
- poruszają się po prawej stronie korytarzy i klatek schodowych
- po opuszczeniu budynku wraz z nauczycielem udają się na miejsce zbiórki (plac alarmowy)

W trakcie ewakuacji sprawdzane są : szatnia, toalety przez woźną.

Na placu alarmowym następuje sprawdzenie stanu ilościowego klasy i ustalenia osób nieobecnych. Jest to bardzo istotne dla prowadzenia akcji ratunkowej przez wezwane służby ratownicze.

§ 11

Wypadek w szkole lub na wycieczce

1. Pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku na terenie szkoły, niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy.
2. Jeżeli wypadek zdarzy się na wycieczce organizowanej przez szkołę, wszystkie decyzje podejmuje kierownik wycieczki i odpowiada za nie.
3. O każdym wypadku ucznia zawiadamia się niezwłocznie:
  - dyrektor szkoły lub wicedyrektora
  - rodziców (opiekunów) poszkodowanego
  - społecznego inspektora pracy
  - pracownika BHP
  - organ prowadzący szkołę
  - radę rodziców

O wypadku śmiertelnym, ciężkim lub zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora i kuratora oświata.

4. O każdym ciężkim wypadku pracownika zawiadamia się niezwłocznie prokuratora i PIP
5. O wypadku do którego doszło w wyniku zatrucia ,zawiadamia się niezwłocznie PIS
6. Zawiadomień o wypadku dokonuje dyrektor albo upoważniony przez niego pracownik szkoły lub kierownik wycieczki.
7. Do czasu rozpoczęcia pracy przez zespół powypadkowy, zwany dalej zespołem, dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik szkoły zabezpiecza miejsce wypadku w sposób wykluczający dopuszczenie osób niepowołanych.
8. Zespół przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową, w tym protokół powypadkowy.

9. Z treścią protokołu i innymi materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się: poszkodowanego pełnoletniego, rodziców (opiekunów) poszkodowanego lub osobę upoważnioną.
10. Jeżeli poszkodowany pełnoletni zmarł lub nie pozwala mu na to stan zdrowia z materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się jego rodziców (opiekunów).
11. Dyrektor omawia z pracownikami szkoły okoliczności i przyczyny wypadków oraz ustala środki niezbędne do zapobieżenia.

§ 12

W przypadku gdy uczeń informuje kolegę, że popełni samobójstwo

- a. Powiadamiamy rodziców(nawet jeśli dziecko prosi abyśmy tego nie robili)
- b. Rozmowa osoby życzliwej z uczniem (kolega, wychowawca, pedagog, pielęgniarka)
- c. Informujemy dyrektora szkoły
- d. Wychowawca musi zadbać o to aby uczeń miał blisko siebie osobę życzliwą
- e. Powołanie koleżeńskiej grupy wsparcia w klasie do której uczęszcza uczeń, informowanie o wszystkim wychowawcy
- f. Namawiamy rodziców aby uczeń został objęty terapią specjalistyczną
- g. Powołujemy zespół interwencyjny (dyrektor, pedagog, wychowawca), który analizuje problem, wyciąga wnioski.

§ 13

W przypadku gdy dziecko dokonuje próby samobójczej i przeżywa:

- a. Otoczenie opieką dziecka w szpitalu przez rodziców
- b. Zachęcamy rodziców do kontaktu z Dyrektorem, wychowawcą, pedagogiem
- c. Informujemy rodziców, że dziecko powinno zostać objęte opieką psychiatry (ponieważ psychiatra wydaje opinię dotyczącą stanu zdrowia psychicznego dziecka czy może już wrócić do szkoły i czy jego stan zdrowia pozwala na objęcie ucznia terapią psychologiczną)
- d. Przygotowujemy społeczność szkolną na powrót ucznia do szkoły
- e. Na lekcjach wychowawczych, lekcjach religii podejmujemy rozmowy z uczniami o sprawach ostatecznych np. jaki sens ma moje życie?
- f. Jeżeli rodzic działa na szkodę dziecka nie chce się kontaktować po zdarzeniu ze szkołą podejmujemy działania interwencyjne w Sądzie.

§ 14

W przypadku gdy dziecko dokonało samobójstwa (śmiertelne zejście)

- a. Powiadomienie prokuratury
- b. Powiadomienie kuratorium
- c. Zwołanie Rady pedagogicznej, po której wychowawcy informują młodzież o zdarzeniu
- d. Umożliwienie uczniom przeżycia żałoby
  - a. Kierujemy list kondolencyjny do rodziców dziecka.

§ 15

W przypadku zagrożenia zdrowia i życia nauczyciela oraz uczniów w klasie

Nauczyciel musi sobie odpowiedzieć na następujące pytania :

- a. Czy ja jestem bezpieczny ?
- b. Czy inni są bezpieczni ?
- c. Czy sprawca jest bezpieczny ?

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań jest negatywna – wzywam pomoc !
Każdy nauczyciel w swoim biurku ma wcześniej przygotowaną czerwoną kopertę z numerem sali w której pracuje. Czerwona koperta – sygnał oznaczający duże zagrożenie. W przypadku zagrożenia , kiedy liczy się każda minuta wysyłamy z kopertą rezolutnego ucznia do dyrektora szkoły. Jest to sygnał że potrzebujemy pomocy.
Stosownie do zaistniałej sytuacji dyrektor organizujemy pomoc.

§ 16

W przypadku śmierci bliskiej uczniowi osoby nauczyciel powinien

- a. Szczerze porozmawiać z uczniem na temat sytuacji rodzinnej i śmierci bliskiej osoby
- b. Aktywnie słuchać
- c. Próbować uzyskać informacje ,czego potrzebuje w tym trudnym dla siebie okresie.
Nawiązać współpracę z MGOPS w celu ustalenia pomocy materialnej, rzeczowej.
- d. Mieć stały kontakt z uczniem, aby monitorować jego stan emocjonalny i pojawiające się kłopoty
- e. Poinformować ucznia o pomocy specjalistycznej w sytuacjach, gdy uczeń ma trudności w przeżywaniu utraty (psycholog).
- f. Zaprosić na rozmowę rodzica ucznia, próbować ustalić z jakich źródeł oparcia może skorzystać rodzina (przyjaciele, bliscy, psycholog)
- g. Przekazać rodzicowi informacji na temat faz żałoby i towarzyszących temu zmian w zachowaniu dziecka
- h. Zapropionować rodzicowi udziału w grupie wsparcia, konsultacji psychologicznej, jeśli zgłasza problemy z radzeniem sobie po śmierci bliskiej osoby
- i. Stworzyć pogotowie klasowe(wsparcie uczniów może dotyczyć pomocy w nauce, załatwieniu spraw życiowych, podtrzymywaniu kontaktów, motywowaniu ucznia do angażowania się w różne działania
- j. Poświęcić lekcję wychowawczą problemom straty, przemijania.

§ 17

Procedura postępowanie w przypadku obiegu dokumentacji psychologicznej

- a. Oryginał opinii pozostaje w dokumentacji ucznia. Pedagog kseruje dwa razy dokument, jeden trafia do pedagoga drugi do wychowawcy.
Obowiązkiem wychowawcy jest zaznajomienie nauczycieli uczących ucznia z zaleceniami dokumentu. Nauczyciel własnoręcznym podpisem potwierdza znajomość dokumentu.
- b. Opinia dyslektyczna jest ważna na cały okres kształcenia w danej szkole. Powtarza

się badania co 2 lata tylko w uzasadnionych przypadkach np. badanie intelektu, badanie osobowościowe.

Jeżeli uczeń jest w III lub IV klasie i nie wykonał do tej pory badań, musi dostarczyć do dnia 30 września aktualny dokument z Poradni psychologiczno- pedagogicznej.

- c. Wychowawca na początku roku szkolnego w klasach maturalnych ma obowiązek przypomnieć jeszcze raz o terminie dostarczenia aktualnego dokumentu przez ucznia
- d. Absolwenci niepełnosprawni mogą przystąpić do egzaminu maturalnego na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.
- e. Absolwenci mający orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania mogą przystąpić do egzaminu maturalnego na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia wydanego przez lekarza
- f. Absolwenci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się mogą przystąpić do egzaminu maturalnego na podstawie opinii poradni psychologiczno- pedagogicznej.

§ 18

Procedura postępowania wobec ucznia eurosieroty

1. Diagnoza problemu

- sprawdzamy kto się dzieckiem opiekuje ?
- czy jest uregulowana sytuacja prawna dziecka?
- w zależności od potrzeb pogłębiony wywiad środowiskowy z MGOPS
- obserwacja zachowania dziecka
- analiza sytuacji szkolnej dziecka
- interwencja w razie nieuregulowania sytuacji prawnej dziecka (Sąd)

2. Informacja

- poinformowanie Dyrektora szkoły, wychowawcy, pedagoga.
- informowanie instytucji które mogą pomóc dziecku (P.P-P, Caritas)

3. Działania szkolne

- a. kontrola frekwencji, postępów w nauce, zachowania się ucznia:
  - kontakty z opiekunem
  - rozmowy z dzieckiem
  - pomoc w nauce
  - zajęcia pozalekcyjne
  - pomoc materialna
- b. pedagogizacja opiekunów – profilaktyka

4. Nadzór – sprawdzanie realizacji ustalonych zasad.

§ 19

Procedura postępowania wobec ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, życiowej.

1. Zebranie przez wychowawców informacji na temat uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej poprzez: obserwację, rozmowę, ankietę. Poinformowanie pedagoga szkolnego.

2. Zebranie informacji na temat sytuacji rodzinnej dziecka poprzez wywiad pedagoga z rodzicem: struktura rodziny, warunki materialne, przebieg rozwoju psychofizycznego ucznia, atmosfera domowa, stosunek rodzica do dziecka, relacje z rówieśnikami, informacje o aktualnym problemie.
3. Analiza dokumentów (opinii wychowawcy, opinii rodziców , badań lekarskich, opinii poradni psychologiczno- pedagogicznej, opinii pracownika socjalnego, opinii kuratora sądowego...)
4. Obserwacja ucznia.
5. Współpraca z rodzicami /opiekunami prawnymi dziecka.
6. Współpraca z instytucjami które niosą pomoc rodzinie.

§ 20

Włamanie do szkoły, kradzież

1. Udzielenie pierwszej pomocy ofiarom włamania, w przypadku , kiedy ofiara doznała obrażeń wezwanie karetki pogotowia i niezwłoczne poinformowanie dyrektora szkoły o zdarzeniu.
2. Zabezpieczenie śladów przestępstwa.
3. Ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
4. Wezwanie Policji w przypadku odniesionych obrażeń przez ofiary włamania lub zniszczenia mienia szkoły.
5. W razie zniszczenia mienia szkoły sporządzenie notatki.

Postępowanie w przypadku zgłoszenia kradzieży

1. O kradzieży uczeń powiadamia nauczyciela sprawującego opiekę oraz wychowawcę klasy, lub zgłasza fakt w sekretariacie.
2. Wychowawca klasy podejmuje działania by wyjaśnić czy kradzież faktycznie miała miejsce:
  - rozmowa z nauczycielem sprawującym opiekę
  - rozmowa z uczniem
  - rozmowa z uczniami z klasy
3. Po stwierdzeniu, że kradzież miała miejsce zostaje zawiadomiony pedagog, dyrektor szkoły celem wyjaśnienia sprawy.
4. Wychowawca zawiadamia o kradzieży rodziców ucznia.
5. W przypadku kradzieży mienia znacznej wartości wzywana jest policja.

§ 21

Agresywny intruz

1. Powiadomienie o agresywnym intruzie dyrektora szkoły.
2. Podjęcie rozmowy z intruzem, celem ustalenia, kim jest, dlaczego znalazł się w szkole i co jest przyczyną jego zachowania. Wskazówki dla osoby prowadzącej rozmowę: utrzymanie perswazyjnego tonu; nie zbliżanie się do niego, pozostanie w bezpiecznej odległości; unikanie dłuższego wpatrywania się w niego.
3. Odizolowanie intruza.

4. Powiadomienie o incydencie Policji gdy:
  - doszło do zniszczenia mienia szkolnego
  - doszło do przemocy fizycznej
5. W razie zniszczenia mienia szkoły sporządzenie notatki.
6. W przypadku przemocy fizycznej stosuje się procedurę wypadek w szkole.

§ 22

W przypadku niewłaściwego wykorzystania przez ucznia telefonu komórkowego lub innych urządzeń rejestrujących obraz ,dźwięk.

Zapis w statucie szkoły mówi, że uczeń ma przestrzegać zakazu używania telefonów komórkowych oraz innych urządzeń audio-wizualnych na zajęciach dydaktycznych.

Uczeń posiadający taki sprzęt ma obowiązek wyłączenia i oddania do rąk nauczyciela.

1. Jeśli uczeń nagrywa, robi zdjęcia nauczycielowi oraz uczniom bez ich zgody narusza ich dobra osobiste takie, jak np. wizerunek. Reguluje to kodeks Cywilny, którego art. 23 brzmi: dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.
2. Z kolei, zgodnie z art. 24 § 2 Kodeksu Cywilnego osoba, która poniosła szkodę w związku z naruszeniem jej dóbr osobistych, może domagać się odszkodowania.
3. Robienie zdjęć lub nagrywanie za pomocą telefonu komórkowego innych uczniów i nauczycieli wiąże się z niebezpiecznym zjawiskiem, jakim jest stosowanie przemocy przy użyciu nowych technologii.
4. Urządzenia rejestrującego dźwięk i obraz uczeń może używać na terenie szkoły wyłącznie za zgodą i w obecności nauczyciela.
5. W przypadku wykorzystania przez ucznia telefonu komórkowego podczas zajęć lekcyjnych oraz rejestrowania obrazu, dźwięku telefonem komórkowym lub innym urządzeniem rejestrującym podczas przerwy nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:
  - Uczeń na prośbę nauczyciela ma obowiązek wyłączyć telefon komórkowy i oddać go do rąk nauczyciela.
  - Nauczyciel przekazuje telefon ucznia dyrektorowi szkoły w celu przechowania do momentu pojawienia się rodziców ucznia. Telefon zostaje umieszczony w kasie pancерnej.
  - Wychowawca powiadamia rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji, dokonuje odpowiedniego zapisu w dzienniku.
  - Wobec ucznia zostają wyciągnięte konsekwencje przewidziane w statucie szkoły, włącznie ze zgłoszeniem zdarzenia na Policję.

Jeżeli uczeń nie wykonuje polecenia nauczyciela pracownik informuje o zaistniałej sytuacji dyrektora szkoły

§ 23

Postępowanie w przypadku naruszenia godności osobistej ucznia przez nauczyciela w przypadku, gdy sprawcą jest nauczyciel:

1. W przypadku uchybienia przez nauczyciela obowiązków wynikających z art. 6 Karty Nauczyciela, a w rezultacie naruszenia godności osobistej ucznia, prowadzi się wewnątrzszkolne postępowanie wyjaśniające.
2. Dyrektor szkoły zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem, uczniem, rodzicem / prawnym opiekunem.
  - 2.1. Jeśli istnieje potrzeba włącza w rozmowę wyjaśniającą wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego.
  - 2.2. Po czynnościach wyjaśniających, stwierdzających, że nie nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, postępowanie zostaje zakończone, o czym zostają poinformowani zainteresowani.
  - 2.3. Po ustaleniu stanu faktycznego i stwierdzeniu, że nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, dyrektor ma prawo zastosować wobec nauczyciela konsekwencje w postaci:
    - upomnienia ustnego / przy pierwszym zdarzeniu/
    - upomnienia pisemnego / przy powtórnyim zdarzeniu/
3. Jeżeli postępowanie wewnątrzszkolne potwierdza powtarzające się naruszenie godności osobistej ucznia, dyrektor szkoły ma obowiązek skierować stosowne zawiadomienie do rzecznika dyscyplinarnego.
4. W przypadku **ewidentnego naruszenia godności osobistej ucznia**, dyrektor szkoły niezwłocznie wszczyna procedurę postępowania zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującymi bez prowadzenia wyżej przedstawionego postępowania.

Postępowanie w przypadku naruszenia godności osobistej nauczyciela przez ucznia w przypadku gdy sprawcą jest uczeń:

1. W przypadku uchybienia przez ucznia obowiązków wynikających ze Statutu Szkoły, a w szczególności naruszenia godności osobistej nauczyciela, prowadzi się wewnątrzszkolne postępowanie wyjaśniające.
2. Dyrektor szkoły zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem, uczniem rodzicem / prawnym opiekunem.

3. Włącza w rozmowę wyjaśniającą wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego. 6.2. Po czynnościach wyjaśniających, stwierdzających, że nie nastąpiło naruszenie godności osobistej pracownika szkoły, postępowanie zostaje zakończone, o czym zostają poinformowani zainteresowani.

4. Po ustaleniu stanu faktycznego i stwierdzeniu, że nastąpiło **ewidentne naruszenie godności osobistej nauczyciela w szkole lub poza nią**, jeśli pełnił w tym czasie obowiązki służbowe (sprawcami mogą być uczniowie, rodzice lub inne osoby) dyrektor musi zgłosić sprawę do prokuratury, ponieważ przestępstwa przeciwko **funkcjonariuszom publicznym** są ścigane z urzędu. Oznacza to także, że wszystkie procedury łącznie z występowaniem w imieniu nauczyciela przed sądem są wykonywane przez prokuratora. Nauczyciel nie ponosi kosztów sądowych.

Postępowanie w przypadku pobicia lub naruszenia godności osobistej dziecka przez dorosłego(zagrożenie, napaść słowna).

W przypadku, gdy sprawcą jest obcy dorosły:

1. Nauczyciel, który jest świadkiem zdarzenia lub otrzymał takie zgłoszenie, zabiera dziecko od dorosłego w bezpieczne miejsce i zapewnia mu opiekę
2. Powiadamia o zdarzeniu dyrektora i wychowawcę poszkodowanego.
3. Wychowawca informuje rodziców o zdarzeniu.
4. Jeśli, sprawcą jest pracownik szkoły, nie nauczyciel, dyrektor wszczyna postępowanie dyscyplinarne.
5. W przypadku, gdy doszło do fizycznej napaści na dziecko, dyrektor / pedagog szkolny wzywa lekarza do oceny stanu zdrowia dziecka, jeżeli istnieje taka konieczność.
6. Wychowawca informuje rodziców dziecka o zdarzeniu.
7. W przypadku napaści fizycznej dyrektor / pedagog w porozumieniu z rodzicami poszkodowanego powiadamia o zdarzeniu Policję.

Podstawa prawna :

Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks Pracy z póź. zm.

Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty – art. 4

Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela – art. 6 i 7

Rozporządzenia Ministra edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 1998 r. w sprawie komisji dyscyplinarnych dla nauczycieli i trybu postępowania dyscyplinarnego (Dz. U. Dz. 1998r. Nr 15, poz. 64)

Ustawa z 11 kwietnia 2007 r. art.63 Karty Nauczyciela (Dz.U nr 80 poz. 42

Ustawa 6 czerwca 1997r. kodeks karny(Dz.Unr 89 poz. 533

Statut szkoły.

§ 24

Usprawiedliwianie nieobecności uczniów oraz egzekwowania obowiązku nauki.

Podstawa prawna:

USTAWA z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329, Nr 106, poz. 496; z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 117, poz. 759, Nr 182, poz. 1126, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268, Nr 122, poz. 1320, z 2001 r. Nr 111, poz. 1194, Nr 144, poz. 1615, z 2002 r. Nr 41, poz. 362, Nr 113, poz. 984. Wykładnia (Dz. U. z 1994 r., Nr 45, poz. 184) art. 36 ust 5.

Sprawy związane z usprawiedliwianiem nieobecności reguluje porozumienie pomiędzy Ministerstwem Edukacji Narodowej a Ministerstwem Zdrowia i Opieki Społecznej zawarte w piśmie z dnia 15 lutego 1994 roku Nr DKO-430-1/94/ZF oraz z czerwca 1994 roku Nr DKO-430-1/2/94.

1. Uczniowie są zobowiązani do udziału w planowanych zajęciach, a nieobecność uzasadniają tylko tak ważne przyczyny jak: choroba ucznia; badania specjalistyczne; wypadki; śmierć członka rodziny; inne zdarzenia losowe (pożar, powódź). Inne przyczyny nieobecności są nieuzasadnione i nie będą usprawiedliwiane. Decyzję, czy daną nieobecność uznać za uzasadnioną czy nie, podejmuje wychowawca klasy.
2. Rodzice ucznia informują wychowawcę o nieobecności dziecka w szkole (osobiście, telefonicznie lub pisemnie) niezwłocznie po zaistnieniu przyczyn lub najpóźniej przed rozpoczęciem zajęć w danym dniu.
3. W ciągu pierwszej godziny lekcyjnej nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza i odnotowuje obecności uczniów w dzienniku.
4. W przypadku stwierdzenia nieobecności nie zgłoszonej przez rodziców/opiekunów prawnych, wychowawca tego samego dnia jak najszybciej kontaktuje się telefonicznie lub osobiście z rodzicami ucznia.
5. Obowiązki wychowawcy w przypadku wagarów ucznia
  - a. zdiagnozowanie przyczyn nieobecności
  - b. zaplanowanie działań na rzecz wyeliminowania zjawiska
  - c. wdrożenie zaplanowanych działań i monitorowanie obecności ucznia
  - d. ocena skuteczności podjętych działań.
6. Pisemne usprawiedliwienie nieobecności ucznia powinno nastąpić niezwłocznie po jej zakończeniu.
7. Wszyscy nauczyciele mają obowiązek odnotować nieobecność ucznia na prowadzonej przez siebie lekcji.

Każdy nauczyciel podliczając frekwencję w danym dniu przyjmuje do wiadomości, że uczeń reprezentujący szkołę w zawodach, konkursach, olimpiadach, akcjach charytatywnych jest w szkole obecny. Każdy nauczyciel kontroluje nieobecności uczniów i w przypadku często powtarzającej się absencji ucznia na swoim przedmiocie odnotowuje to w dzienniku na stronie z uwagami.
8. W przypadku braku usprawiedliwienia godzin lekcyjnych lub dłuższej nieobecności wychowawca stosuje kary wymienione w statucie szkoły i regulaminie informuje o tym fakcie rodziców.
9. W przypadku braku współpracy rodziców (opiekunów) z wychowawcą (rodzice nie uczestniczą w zebraniach i konsultacjach, nie wyrażają chęci na spotkania

indywidualne), rodzice otrzymują przesłane listem poleconym upomnienie dyrektora szkoły zawierające stwierdzenie, że dziecko nie realizuje obowiązku nauki i wezwanie do posyłania dziecka do szkoły z wyznaczeniem terminu oraz informację, że niespełnienie tego obowiązku jest zagrożone postępowaniem egzekucyjnym.

10. W sytuacji, gdy uczeń w dalszym ciągu nie realizuje obowiązku nauki dyrektor szkoły kieruje wnioskiem o wszczęcie egzekucji administracyjnej do organu egzekucyjnego, jakim jest Starostwo. Środkiem egzekucji administracyjnej obowiązku nauki jest grzywna, która może być nakładana kilkakrotnie, jednakże grzywny nie mogą przekroczyć łącznie sumy 10 000 zł (art. 121 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji- zmiana opublikowana w Dz. U. z 1996 r. nr 146, poz. 680).
11. Uczniowie pełnoletni nie podlegają już władzy rodzicielskiej tym samym mogą korzystać z praw cywilnych (i nie tylko) przysługujących osobom dorosłym. Wiąże się to oczywiście z pełną odpowiedzialnością za własne czyny. Terminy usprawiedliwiania informowania o nieobecności w szkole stosuje się tak jak do młodszych uczniów. Także sposób informowania rodziców o fakcie problemów z systematycznym uczęszczaniem na zajęcia, ale bez konsekwencji wobec rodziców (punkt 11 i 12). W razie nieobecności spowodowanej chorobą ucznia nauczyciel ma prawo zażądać zwolnienia wystawionego przez lekarza. Nauczyciel ma prawo zażądać innych dokumentów usprawiedliwiających nieobecność dorosłego ucznia, jeśli uczeń nie przedstawia wiarygodnych powodów nieobecności. Nieobecności nieusprawiedliwione są podstawą do stosowania konsekwencji zawartych w statucie szkoły.

Przez niespełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3 Ustawy o systemie oświaty obowiązkowi nauki należy rozumieć nieusprawiedliwioną nieobecność w okresie jednego miesiąca na co najmniej 50%